

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№210 (2961)

СЕРЕДА 13 листопада 2002 року

З ЖИТТЯ ДІАСПОРИ

Фото Анатолія МАРЦИНОВСЬКОГО.

Чи легко бути українцем у Румунії?

Нашого цвіту — по всьому світу. Цей відомий вислів окреслює повсюдну присутність українців. І в Румунії вони — по всій країні. А компактно проживають у Банаті (поблизу Угорщини), на Мармарощині (сусідує з нашим Закарпаттям), на Південній Буковині та в Добруджі — в пониззі Дунаю. З цвітом, щоправда, великі проблеми. В тому сенсі, що говорити про якийсь розквіт тамтешньої діаспори було б великим перебільшенням. Навпаки, ситуація дуже сумна, аж критична: румунські українці все ще пожинають гіркі плоди режиму Чаушеску, та й нинішню владу важко запідозрити в бажанні посприяти національному відродженню та розвиткові нашої діаспори. Про все це — у серії публікацій, яку розпочинаємо сьогодні.

(Закінчення на 5-й стор.).

На знімку: директор Українського ліцею ім. Т. Шевченка Федір Попович та викладач української мови Маргарита Лаврук з маленькими ліцеїстами.

ОФІЦІЙНО

Європейські прагнення

Триває офіційний візит делегації українського парламенту на чолі з Головою Верховної Ради України Володимиром Литвином до Польща. У програмі візиту — зустрічі з Президентом Польщі Александром Кваснєвським, Маршалком Сейму Мареком Боровським, Маршалком Сенату Лонгіном Пастусяком, міністром закордонних справ Влодзімежем Цімошевичем.

У складі делегації Верховної Ради — голова парламентського Комітету у закордонних справах Дмитро Табачник, співголова депутатської міжпарламентської групи зі зв'язків із Польщею Володимир Макеєнко, Голова Верховної Ради Криму Борис Дейч, депутати українського та кримського парламентів.

(Закінчення на 2-й стор.).

ООН не поспішатиме

За повідомленням радіо «Свобода», Рада Безпеки ООН ухвалила рішення не вживати найближчим часом будь-яких заходів у відповідь на прохання України про розслідування повідомлень про нібито продаж Києвом радарної системи Іраку. Засідання комітету Ради Безпеки з санкцій проти Іраку відбулося в понеділок. Обговорювалася доповідь групи американських і британських експертів, що вивчали в Україні інформацію про можливу поставку «Кольчуг» в Ірак. Обговорення було ініційоване Міністром закордонних справ України Анатолієм Зленком, який 9 листопада звернувся до РБ ООН у зв'язку з обвинуваченнями нашої держави в постачаках «Кольчуг» Іраку.

***

«Аж ніяк не йдеться про те, що рішення не буде ухвалено», — так прокоментував учора висновки комітету керівник прес-служби МЗС України Сергій Бороденков. Він додав, що «для цього потрібен буде час, поспішати тут не слід». Українська сторона, за його словами, передала СБ ООН майже 50 сторінок матеріалів. «Чекатимемо відповідного рішення комітету», — резюмував начальник прес-служби МЗС.

ДОСЯГНЕННЯ

Надійний зв'язок за будь-якої погоди

Фахівці центру технічної експлуатації відкритого акціонерного товариства «Укртелеком» у Чернівецькій області завершили роботи із заміни повітряних з'єднувальних ліній зв'язку на кабельні. З таким вагомим доробком підійшли до свого професійного свята буковинські зв'язківці. Тепер мережі працюватимуть надійно, оскільки не залежатимуть від погодних умов, **повідомляє наш власний кореспондент Василь БАБУХ.**

ПЕРЕДПЛАТА-2003

Залишайтеся з «Голосом»!

3грн. 30коп. — вартість передплати «Голосу України» на місяць.

Увага! До цієї суми вже включено вартість доставки «Голосу» п'ять разів на тиждень і вартість самого приймання передплати у поштовому відділенні чи в листоноші.

Помножте вказану вартість на ту кількість місяців, що ви хочете одержувати газету, сплатіть поштовикам стільки і ні копійки більше. А саме:

9 грн. 90 коп. — на три місяці;
19 грн. 80 коп. — на півроку;
39 грн. 60 коп. — на рік.

І як індивідуальний передплатник матимете «Голос» п'ять разів на тиждень українською мовою чи російською.

Ставте на «Голос» і залишайтеся з «Голосом»!

Наші індекси — **40224 (український варіант),**
— **40223 (російський варіант).**

Окремі умови передплати для підприємств та організацій — у Каталозі видань України на 2003 рік, **стор. 81.**

Оборона на рівні одного відсотка

Ранкове й денне засідання 12 листопада

Інформацію Кабінету Міністрів про хід реформування Збройних Сил України, соціальний захист військовослужбовців, членів їхніх сімей заслухано на нинішньому дні уряду в парламенті. Як зауважив Голова Верховної Ради Володимир Литвин, це чергове після 1999 року слухання на цю тему. З того часу, за його словами, вдалося виконати не всі рекомендації, серйозних коректив потребує програма реформування нашого військa. Окрім того, було серйозно порушено створену в попередні роки систему соціального захисту військовослужбовців і членів їхніх сімей. Про гостроту проблеми свідчить і такий факт: третина тривожних звернень надходить до Верховної Ради від військовослужбовців і ветеранських організацій. Але загалом, наголосив керівник парламенту, законодавчій владі вдалося створити потрібну нормативно-правову базу для діяльності Збройних Сил.

З цим твердженням, по суті, погодився і Міністр оборони Володимир Шкідченко, доповідаючи від імені уряду про хід реформування свого відомства. Нинішній стан Збройних Сил загальновідомий, тому міністр не вдавався до переліку промовистих прикладів. Хоча один з них навів ще раз. Навіть льотчики з передових сил оборони в середньому налітують до 14 годин за запланованої норми 90 годин. Одна з головних проблем — нестача фінансування. Передбачене законодавцями тривідсоткове від ВВП фінансування може стати реальністю, за словами міністра, не в найближчі роки.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У НОМЕР

Краще пізно, ніж ніколи

Учора в місті Сургут (Російська Федерація) відкрився Український культурний центр. Ініціаторами його створення виступили ТОВ «Газпром» та Українська національно-культурна автономія міста Сургут, яку очолює Володимир Самборський. На відкриття прибули посол України в Росії Микола Білоблоцький, Генеральний консул України в Тюмені Олексій Мисник, посол Росії в Україні Віктор Черномирдін, а також делегації з українських областей. Головним завданням закладу, за словами представників української діаспори Сургута, буде розвиток культурних зв'язків з Україною, а саме туризму, співробітництва з молодіжними організаціями. З нагоди відкриття центру Президент України Леонід Кучма надіслав сургутчанам привітання.

Приміщення центру розташоване в будинку культури нафтовиків «Камертон». Там же, до речі, вчора ввечері пройшов концерт за участю ансамблю солістів Національної опери України. Однак деякі активісти західносибірської діаспори, зокрема юрист, член культурно-просвітницького товариства «Українська родина» Орися Довган, переконані: відкрили цей центр більше для галочки, аби відзвітувати за Рік України в Росії. Адже з початку 2002 року в Сургуті, де мешкає понад 40 тисяч українців, не було проведено жодних серйозних культурно-освітніх заходів.

Досить малої іскри

Під загрозою закриття столітній Будинок культури Кам'янця-Подільського. Такий вердикт установі винесла служба 01. З'ясувалося, тут відсутні елементарні засоби пожежогасіння, а сигналізацію на випадок вогняної небезпеки демонтовано під час масштабного ремонту 2000 року. Тоді фінансуванням із держбюджету не було передбачено витрати на обладнання нової протипожежної системи, **повідомляє наш власний кореспондент Віра ШПИЛЬОВА.**

Рідна мова калинова...

У мальовничому селі Колодяжне, яке дихає невмирущим духом Лесиного слова, відбувся Третій міжнародний конкурс знавців української мови й літератури імені відомого патріота з далекої Канади Петра Яцика.

Своєрідне свято писемності й рідного слова зібрало безліч митців краю, гостей із сусідніх Білорусі й Польщі, обдарованих учнів, які змагалися у кращому знанні нашої солов'їної мови та її популяризації. Значущість конкурсу, який уже вдруге завітав до Лесиного краю, підтверджують поздоровлення його учасників Президентом та Головою Верховної Ради України. У Колодяжному та в Нововолинську майже 60 найталановитішим знавцям вручено премії й подарунки. А найкращі вчителі зі всієї України отримали подяки і грамоти від Міністерства освіти і науки нашої держави, **повідомляє наш власний кореспондент Роман ЖИЖАРА.**

■ Освітяни Львова мають намір 21 листопада відновити страйк і провести пікетування Львівської облдержадміністрації та Верховної Ради. Цього дня український парламент прийматиме у другому читанні «негативний» для освітян бюджет.

Педагоги, за словами голови координаційної ради страйкових комітетів освітян Львова Ігоря Шлапака, вимагатимуть «закладення в бюджет 2003 року повного обсягу коштів на виконання всіх 12 пунктів ст. 57 Закону «Про освіту». Він також зазначив, що досі «влада не відреагувала на вимоги вчителів, оприлюднені під час попередніх акцій», **інформує агентство УНІАН.**

■ У Кіровому Долинського району навантаженим тракторним причіпом смертельно травмовано сімнадцятирічну дівчину.

Причини нещасного випадку з'ясовує спеціальна комісія. Мабуть, відповідальність не обмине керівників селянсько-фермерського господарства «АСК», які, порушуючи чинне законодавство, допустили неповнолітню до роботи з механізмами, **повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.**

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

У Білій Церкві внаслідок вибуху тяжко поранено начальника відділення міліції

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Оборона на рівні одного відсотка

Ранкове й денне засідання 12 листопада

(Початок на 1-й стор.).

А нині армія має трохи більше одного відсотка. Коментарі, як мовиться, зайві.

Треба віддати належне, парламентарії загалом утрималися від широкої констатації негативних явищ в українському війську і у своїх запитаннях міністрові В. Шкідченку та держсекретареві Міноборони Олександрові Олійнику торкалися принципових питань. Скажімо, чому досі не затверджено мобілізаційний план, який діє ще з 1998 року. Коли буде скасовано заборону на навчання з бойовими пусками тактичних та інших ракет. Цікавилися основними положеннями проекту воєнної доктрини держави, яку нині повторно розглядає оборонне відомство. Окремо парламентарії говорили про початок знищення за американські гроші важких бомбардувальників, які не належать до стратегічної авіації, та 225 ракет нестратегічного призначення. Депутати Ю. Кармазін, О. Гінзбург наголошували на недоцільності такого знищення. Не менше запитань було і з приводу передачі з балансу оборонного відомства військових містечок, яких, за підрахунками депутата А. Раханського, налічується майже 2,5 тисячі. Тут Володимир Шкідченко попросив допомоги законодавців з тим, щоб урегулювати питання передачі цих містечок не лише держадміністраціям на місцях, а й в комунальну власність.

Особливо багато запитань було до держсекретаря МО О. Олійника з приводу пільгового забезпечення військовослужбовців і членів їхніх сімей медичними, транспортними послугами, а насамперед — житлом. Занепокоєння зрозуміле, адже, за словами міністра оборони, у Збройних Силах майже 50 тисяч безквартирних. Ситуацію може врятувати... планове скорочення (реформування) українського війська — до 2005 року воно має налічувати лише 375 тисяч «штиків».

Анатолій БЕНЬ.

Європейські прагнення

(Початок на 1-й стор.).

Міжпарламентські зв'язки України та Польщі активно розвиваються вже не перший рік. Нині в парламенті IV скликання діє група з міжпарламентських зв'язків з Республікою Польща, до якої входять 43 народні депутати. Польсько-українська міжпарламентська група налічує 39 депутатів Сейму та сенаторів (у Польщі — двопалатний парламент). Керівники обох депутатських груп та парламентарії України й Польщі вже не раз зустрічалися під час кількох двосторонніх та міжнародних форумів. 22—23 листопада у Варшаві має відбутися чергове засідання Україно-польського форуму у форматі конференції «Європейські прагнення України». На порядок денний цієї конференції буде винесено бачення українськими та польськими парламентаріями процесів, пов'язаних із розширенням Європейського союзу, а також обговорення можливих шляхів майбутнього парламентського розвитку в Україні та Польщі.

Депутати Верховної Ради України та Сейму і Сенату Республіки Польща також активно співробітничають у міжнародних парламентських організаціях, зокрема, Парламентській асамблеї Ради Європи, Парламентській конференції Центральноєвропейської ініціативи, Парламентській асамблеї ОБСЄ, Міжпарламентському союзі.

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Пошук золотої ниточки

На першому засіданні спеціальної комісії Верховної Ради України вирішено розробити новий механізм компенсації вкладів в Ощадбанку колишнього СРСР. Як повідомила голова комісії Катерина Фоменко (депутатська група «Народний вибір»), новий механізм компенсацій передбачатиме винятково реальні джерела виплат.

«Сьогодні депутати висловили свої ідеї щодо компенсації вкладів, до другого засідання всі пропозиції буде систематизовано. Але вже тепер бачу, що більшість парламентаріїв налаштована прагматично і популістських рішень більше не буде», — заявила К. Фоменко.

Частина депутатів із спеціальної комісії утворять ініціативну групу, яка займатиметься експертизою документів, що визначили розподіл коштів Ощадбанку СРСР між республіканськими відділеннями, щоб, за словами К. Фоменко, «знайти ниточку, яка приведе до відновлення переговорів з Росією щодо повернення вкладів, силовим рішенням заблокованих Москвою на рахунках Ощадбанку СРСР».

Найбільш дискутованими питаннями під час першого засідання комісії були сумарний борг перед вкладниками, можливість визнання боргу державним.

Вибори та політичні процеси

обговорюватимуть на Міжнародній науково-практичній конференції, яка розпочинається сьогодні в Києві. Мета заходу — удосконалити законодавство про вибори та референдуми.

У конференції візьмуть участь члени Центральної, окружних і територіальних виборчих комісій, народні депутати України, судді, науковці, експерти, лідери політичних партій та інші.

За матеріалами конференції, котру організували Центральна виборча комісія і американське агентство з міжнародного розвитку, буде видано збірник.

У НОМЕР

Сотня стипендій для спортсменів

Президент України Леонід Кучма підписав указ про додаткові заходи для державної підтримки розвитку фізичної культури та спорту в Україні.

Указом встановлено, починаючи з 2003 року, сто стипендій Президента України для видатних спортсменів і тренерів країни з олімпійських видів спорту. Мета указу — заохочення досягнень талановитих спортсменів і стимулювання творчої праці тренерів, посилення державної підтримки функціонування дитячо-юнацьких спортивних шкіл, створення сприятливих умов для ефективного розвитку фізичної культури і спорту як важливої складової здорового способу життя.

Кабінетові Міністрів доручено протягом місячного терміну надати проект пропозицій про згадані стипендії і передбачити під час формування проектів держбюджетів кошти на їх виплату.

І новорічна ялинка в нагороду

Листоноші Дніпропетровської області, котрі зуміють передплатити на наступний рік 50 і більше примірників «Голосу України», будуть преміювані цінними подарунками. Сучасними радіо- та побутовими приладами. Це відбуватиметься завдяки Всеукраїнській профспілці працівників науки, виробництва та фінансів, яка давно співпрацює з редакцією газети Верховної Ради і, зокрема, її кореспондентським пунктом у Дніпропетровську.

Торік, нагадаємо, п'ять поштарок області — Валентина Клочко, Наталя Попова, Світлана Дмитрюк, Олена Лисенко і Катерина Саприкіна — за активну підтримку передплати на «Голос України» в нагороду отримали велосипеди.

Цього разу голова ЦК профспілки НВФ Петро Петриченко, який очолює ще й Всеукраїнський конгрес профспілок, запропонував нову цікавинку. Кращі листоноші Дніпропетровської області, котрі мають дітей шкільного віку, зможуть подарувати своїм чадам справжнє свято. На початку січня наступного року профспілка влаштує для них екскурсійно-туристичну поїздку до Києва на головну, президентську новорічну ялинку. Ми можемо тільки побажати поштаркам-листоношам Дніпропетровщини успіхів.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

ФОТОФАКТ

Представники Спілки офіцерів України виставили пікет біля стін Верховної Ради з вимогами їх соціального захисту.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Щоб пливли кораблі океаном і ланом

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Народний депутат України Володимир Демьохін вніс до проекту бюджету наступного року низку пропозицій, котрі мають сприяти відродженню суднобудівної галузі на Херсонщині.

Заступника голови Комітету ВР з питань економічної політики турбують питання і приватизації державного підприємства «Херсонський суднобудівний завод», і перебудова доку на заводі «Паллада», і ремонт мосту через притоку Дніпра. Витримали випробування першим читанням пропозиції В. Демьохіна стосовно фінансування виробництва зернозбирального комбайна «Славутич» та виведення з кризового стану ВАТ «Херсонські комбайни». Водночас народний депутат разом із керівництвом області й міста розробляє питання створення на території острова вільної економічної зони.

Зустрівся В. Демьохін і зі співробітниками органів внутрішніх справ та Служби безпеки. За словами начальника УМВС області генерала міліції Анатолія Науменка, це перший депутат, котрий за всі роки діяльності Верховної Ради прийшов до правоохоронців.

Володимир Демьохін

Про конкретні подарунки депутат теж не забуває. Цього разу з нагоди 50-річчя він подарував загальноосвітній школі села Велетенське Білозерського району комп'ютер. А кольоровий телевізор — двічі Герою Соціалістичної Праці Дмитру Моторному, який зустрів своє 75-ліття. Є сюрприз і для прихильників «Голосу України» — за сприяння депутата газету отримуватимуть усі сільські бібліотеки Білозерського району.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсонська область.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

«Про захист честі та гідності»

Народний депутат Дмитро Чобіт повідомив, що Печерський місцевий суд Києва розгляне позов глави адміністрації Президента України Віктора Медведчука «Про захист честі, гідності, ділової репутації та відшкодування моральної шкоди» щодо нього як автора книжки «Нарцис». Д. Чобіт заявив, що його звинувачують у тому, що він отримав документи, використані в книзі, злочинним шляхом. При цьому повідомив, що отримав він ці документи, які за сьогодні вилучено з усіх архівів, цілком легально ще тоді, коли вони там знаходилися.

На знімку: народний депутат Д. Чобіт тримає свою книжку «Нарцис. Штрихи до політичного портрета Віктора Медведчука» під час прес-конференції на тему «Нові факти біографії Віктора Медведчука».

Вінок з пісень подарували «Волинь» та «Жеченя»

Численна громада волинських товариств польської культури імені Тадеуша Костюшка та Еви Фелінської зібралася в луцькому Народному домі «Просвіта», щоб відзначити світлий День незалежності Республіки Польща.

Для більшості присутніх це свято — своєрідний відгомін власних національних традицій. Переважно у такий спосіб нащадки поляків у піснях і танцях висловлюють своє ставлення до історичної батьківщини, що, з їхніх слів, стало можливе лише за часів української незалежності. На підтвердження дружби між сусідніми народами, польську діаспору прийшли привітати тутешні голосисті митці, зокрема хори «Волинь» та «Жеченя». До слова, саме ці колективи брали участь у четвертому фестивалі «Дні польської культури на Україні», який проходив у Львові під егідою міністерств культури обох держав.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

До відома народних депутатів України!

Шановні народні депутати України!

II засідання секції «Страхова діяльність в Україні» Всеукраїнського депутатського клубу народних депутатів України «Парламент» у Верховній Раді України відбудеться 20 листопада 2002 року о 14.00 у залі № 12 за адресою: м. Київ, вул. Грушевського, 18/2».

Рада ВДК НДУ «Парламент» запрошує членів ВДК НДУ «Парламент»: представників Кабінету Міністрів України, міністерств та відомств, представників засобів масової інформації України прийняти участь у засіданні секції «Страхова діяльність в Україні».

Рада ВДК НДУ «Парламент» просить надати ваші пропозиції щодо порядку денного секції «Страхова діяльність в Україні» та дати підтвердження про вашу присутність на II засіданні секції «Страхова діяльність в Україні».

Телефони для довідок: 253-01-23, 253-33-83.

ВИБОРИ

У Хмельницькому — новий міський голова

Після трагічної загибелі Михайла Чекмана на 10 листопада було призначено дострокові вибори міського голови. За це крісло змагалися більш як 30 кандидатів. Представляли їх різноманітні господарські та бізнесові структури й підтримували різні партійні та громадські лідери.

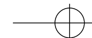
За попередніми даними, у виборах, що відбулися минулої неділі, взяли участь 44,1 відсотка виборців, 33,3 відсотка голосів набрав колишній голова обласної ради, діючий заступник голови облдержадміністрації Микола Приступа. Під час виборчих перегонів його підтримав лідер «Нашої України» Віктор Ющенко. На другому місці (21,1 відсотка) — перший заступник міського голови Олександр Вінніков. Третє місце (13,5 відсотка) — за народним депутатом України Олександром Лукашуком.

Хоча Микола Іванович Приступа і здобув переконливу перемогу, післявиборчі суперечки ще триватимуть. Претенденти, які зазнали поразки, виставлятимуть на суд громадськості порушення законів про вибори, що начебто мали місце. Та поїзд пішов. А новий голова міської ради прийшов до влади. І хай йому щастить.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

Українська сторона не може погодитися з тими висновками, які були зроблені американськими та британськими експертами. Про це заявив учора глава адміністрації Президента Віктор Медведчук

Вимушена музична пауза

Івана Гнатовича Кислюка я побачила з оцим плакатом на Хрещатику перед будинком міської адміністрації. Він — колишній воїн УПА, відсидів за радянських часів 10 років, 40 провів у Казахстані в засланні. Нині реабілітований. Отримує пенсію, але, щоб жити нормально, змушений підробляти: продає національну символіку на майдані Незалежності. Він і розповів мені, чому з колегами щодня протягом останніх шести місяців у робочі години приходить до Київської мерії.

Власне, проблема виникла, коли столичний майдан почали оновлювати, встановлювати пам'ятники і переробляти підземелля на європейський манір. Саме тоді з'ясувалося, що торгівля своєю символікою, книгами, пресою та музикою в нову концепцію не вписується. На відміну від іноземних кафе і бутиків. Припустимо, різномасті розкладки із прапорцями і значками справді мають не дуже стильний вигляд. Але ж чому тоді в оновленому підземному місті не знайшлося місця для бодай маленької крамнички національних сувенірів?

Інтереси і права розповсюджувачів у цьому протистоянні захищає заступник директора МП «Майдан» пан Гудзь, адже продавці є співробітниками цього підприємства. У вересні було надіслано звернення до Верховної Ради з проханням допомогти. Зібрано три тисячі підписів громадян, які згодні й надалі купувати наші сувеніри на цих розкладках. Та я і сама знаю, що лише тут можна знайти справді хорошу українську музику. До речі, від одного з пікетувальників почула цікавий вислів: «Якщо архітектура — застигла музика, то архітектура майдану — музика Поплавського!». Але, схоже, її не розуміють колишній солдат і ті, хто хоче бачити майдан Незалежності справді українським.

Анастасія СИРОТКІНА.
Фото автора.

АКТУАЛЬНО

Лікуйтеся. А ліпше — не хворійте

У Львові на вулиці Городоцькій почала діяти державна спеціалізована аптека для соціально незахищених верств населення. Ветерани війни та праці, вояки Української повстанської армії, малозабезпечені громадяни міста й області зможуть придбати ліки (понад дві тисячі найменувань) із десятивідсотковою знижкою. Філії аптеки з'являться в районах області.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Боргів — наче грибів

КОМЕНТАР

Уряду ніяк не вдається віддати борги трудівникам. Ось і нинішньої осені вони ростуть, мов гриби. За даними Міністерства фінансів України, заборгованість у заробітній платні в країні за минулий місяць зросла на 4,1 млрд. грн. і за станом на 1 листопада становила 6,9 млрд. грн.

До того ж, за словами заступника державного секретаря Міністерства фінансів Олександра Яременка, найбільше її зростання спостерігається у сфері освіти — 2,8 млн. грн. та охорони здоров'я — 2,3 млн. грн.

Міністр праці і соціальної політики України Іван Сахань стверджує, що з початку 2002 року борг було скорочено на 368,6 млн. грн.

Він також заявив, що на 1 січня 2003 року заборгованості виплат заробітної плати не буде. Не врахував, щоправда, тієї, яку юридично неможливо віддати. Повертаючись до історії питання, згадаємо, що торік уряд узяв на себе підвищене зобов'язання віддати народу кровно зароблені гроші до Нового року. Проте це завдання вирішити не вдалося. Тоді на 2002 рік перейшло 2,9 млрд. грн. «зарплатних» боргів. Та й те, що встигли віддати до урочистого розпиття шампанського, було погашене за номіналом боргу, без урахування інфляції.

Чому ж тоді зірвалися добрі наміри уряду? І чи вдасться цього разу покласти під новорічну ялинку те, що було чесно зароблено, але вчасно не одержано громадянами країни?

Торік, розбираючи польоти в соціальній сфері, чиновники різних рангів скаржилися на... економіку. Мовляв, не виправдала вона їхніх сподівань. Реформи буксують та й зростання виробництва недостатнє, тому й надходження до бюджету не ті, що планувалися.

Були в арсеналі й інші методи боротьби з цією хронічною недугою. Адміністративні. Але, на жаль, виконавча влада не змогла створити екстремальні правові умови менеджерам підприємств, в яких вони не могли б затримувати зарплату працівникам. Очевидно, погано налякали керівників-боржників. Та й лякати, правду кажучи, нічим. Адміністративні штрафи — крапля в морі тих «боргових» грошей, які тільки ледачий не пустив би в обіг...

На що ж сподіваються нині можновладці, обіцяючи повернути людям чесно зароблене? Поки що це загадка. Новорічна.

Ольга ВАУЛІНА.

ФОТОФАКТ

91 мільйон гривень коштів перерахувала нинішнього року до державного бюджету Вінницька митниця. Збільшення надходжень — порівняно з минулорічним періодом вони зросли на 11% — митники пов'язують із збільшенням кількості вантажів, що надходять в область із-за меж держави. 33,5 тисячі митних декларацій оформили з початку року митники. Основну групу товарів становлять автомобілі з Німеччини, побутова техніка й сільгоспмашини з Білорусі, тканини й текстиль із Росії...

На знімках: митники оглядають російський автомобіль, що прибув до Вінниці. На ньому доставлено гелікоптер для ремонту на місцевому авіазаводі.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЮВІЛЕЙ

Світи «Камерати»

Двадцять п'ять літ тому піаніст і диригент Валерій Матюхін створив ансамбль солістів «Київська камерата».

Є диригенти, які завдяки напрузі «силового поля» виконуваної музики досить економно використовують власні жести. Найменшого поруху їхніх пальців достатньо, щоб оркестрант в останньому ряду відчув: це адресовано саме йому! Матюхін інший. Стиль його диригування подібний до яскравих контурних начерків. Захоплений виром музики, він диригує дуже емоційно.

Днями Національний ансамбль солістів «Київська камерата» провів два концерти. В одному з них звучала зарубіжна класика, другий було присвячено 100-літньому ювілеєві Андрія Штогаренка. Концерт для органа, литавр та струнного оркестру Франсиса Пуленка в Україні виконувано вперше (солістка Ірина Калиновська). Твір динамічний і дещо відсторонений. Драматизм переживань, як у театрі, тут цілком справжній, але дійство розгортається в умовному світі.

14 листопада в Національному будинку органної та камерної музики «Київська камерата» проведе авторський вечір Валентина Сильвестрова з нагоди його 65-річчя. Цим концертом розпочнеться міні-фестиваль творів композитора. До речі, «Камерата» була виконавцем усіх камерно-оркестрових опусів Сильвестрова. У найближчому концерті звучатимуть, зокрема, твори, яких давно не чула київська публіка. 28 листопада в рамках проекту «Музичні діалоги» ансамбль гратиме Гайдна і Бортнянського.

Оксана ЧИСТА.

ПРОБЛЕМА

Операція «Дитячий зір»

У Дніпропетровську розпочалася перевірка зору учнів середніх шкіл, ліцеїв та гімназій. Медики міста не на жарт стурбовані: кожен десятий першокласник і кожен третій випускник страждають на ті чи інші захворювання очей.

Поганий зір підростаючого покоління, на думку офтальмологів, у недалекому майбутньому може стати національною трагедією. Причини — надмірне захоплення телебаченням і комп'ютерами. Тому міське управління охорони здоров'я запровадило профілактичну та освітньо-пропагандистську роботу: проводить зустрічі-лекції із школярами, батьками і педагогами.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

ІСТОРІЯ

Придесення без ретуші

Про історію Чернігівщини 30-х років без ідеологічної заангажованості можна дізнатися з книжки письменника Володимира Шкварчука «На казарменому становищі». Презентація видання відбулася в Чернігівському літературно-меморіальному музеї ім. М. Коцюбинського. Майже десять років автор провів в архівах, вивчаючи розсекречені документи КДБ, КПРС. Його своєрідний погляд на «театр абсурду» тих років на Придесенні ґрунтується на тисячах документальних свідчень, подробицях з протоколів допитів, партзборів, доповідних записок.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Фото автора.

На знімку: Володимир Шкварчук розповідає, як виник задум написати книжку.

КАЛЕНДАР

Лисенко відомий і невідомий

12—14 листопада Міністерство культури і мистецтв та Національна музична академія України проводять Всеукраїнську наукову конференцію (45 доповідей) «М. Лисенко в контексті європейської культури XIX — початку XX ст.» і концерти до 160-річчя з дня народження композитора.

М. Лисенко (1842—1912) — класик української музики, фундатор національної композиторської школи, піаніст, диригент, фольклорист, громадський діяч. Він залишив велику спадщину — 500 обробок народних пісень, майже 250 оригінальних творів. З цього масиву виконуються лиш окремі речі, а деякі, з причин переважно ідеологічних, навіть не увійшли до багатотомного радянського зібрання творів композитора. Хоча про Лисенка написано багато, його спадщина ще недостатньо досліджена і потребує поглибленого вивчення і нових підходів. Мета конференції — розглянути його творчість у контексті європейської культури, а мета концертів — ознайомити громадськість з маловідомими творами. Усі згадані заходи відбудуться в Національній музичній академії України (простіше — Київській консерваторії).

Монументальні лики доби

Україна відзначила 120-ліття художника Михайла Бойчука (родом із села Романівки на Тернопільщині). На юного Михайла звернув увагу меценат, збирач старовинного іконопису митрополит Шептицький. Бойчук навчався у Львові, Відні, Кракові, жив у Парижі, Італії. Виробив особливий почерк: примітивістськими засобами створював світ — лагідний, споглядальний, доглянутий. Він недолюблював екстравагантність і цікавився українським фольклором у поєднанні з дещо відстороненим ассирійського, єгипетського, греко-римського та візантійського мистецтва. У Києві після революції заснував школу-майстерню монументального мистецтва. 20-ті роки для митця були вкрай бурхливі. Найвагоміша робота цього періоду — фрески в селянському санаторії в Одесі. Живопис Бойчука немов протестує проти дегуманізованої культури тоталітаризму. За офіційною темою (село від кріпаччини до колгоспів) — глибока євро-візантійська традиція. Остання робота Бойчука — розпис Харківського Червонозаводського театру в 1933—1935 роках (40-метрові фрески згодом знищено). 1936 року Майстра та його учнів (І. Падалка, В. Седляр, Софія Налепінська-Бойчук) звинуватили у створенні "терористичної організації" і розстріляли. Так завершилася доля видатного митця і його школи.

Аттила МОГИЛЬНИЙ.

СУСПІЛЬСТВО

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Поміж минулим і майбутнім

Хтось знаходить, а хтось втрачає

«Буковинець добре чує, куди й звідки вітер дує», — цей рядок належить перу поета, громадського діяча, сучасника Ольги Кобилянської Осипа Маковея. Він влучно і досить точно передає настрої мешканців маленького, але волелюбного краю. Такими буковинці були в усі часи. Не змінився їх менталітет і нині. Тому політичним партіям та рухам непросто завойовувати довіру в небайдужих до долі рідної землі людей. Їх не купиш м'якушем обіцянок. Та не будемо ідеалізувати ситуацію. Стосовно політичних смаків, як мовиться, однодумців не буває. Сьогодні буковинці уважно придивляються до дій партійців. Адже двигуни їхніх політичних машин уже заведено. Вивірено й курс — на майбутні президентські вибори.

Рейтинг піднімають справами

Нещодавно Київська незалежна агенція соціологічних досліджень провела вибіркове опитування жителів Чернівецької області про їх політичні симпатії. В анонімній анкеті треба було відповісти на два запитання: яка партія або політичний блок вам найбільше імпонують та кому з сучасних лідерів віддаєте перевагу. Результати опитування засвідчили, що Буковина й нині не позбулася симпатій до Віктора Ющенка та його блоку. Якби вибори відбулися зараз, то за нього проголосувало б майже 20 відсотків. А далі в партійному рейтингу місця поділили соціалісти та СДПУ(О). Соціалістів більше полюбляють у бессарабській частині області та серед румуномовного населення. А ось поява в трійці лідерів об'єднаних есдеків стала сюрпризом. Адже під час парламентських виборів вони не здобули масової підтримки виборців, як, скажімо, блок «Наша Україна». Політологи пояснюють факт їхнього підйому драбиною народної популярності тим, що партія зробила висновок зі своєї поразки й почала корисними справами здобувати прихильність електорату. Есдеки на Буковині допомагають втілювати в життя соціальні програми, виводять з кризового стану економіку, підтримують матеріально молоді творчі й спортивні обдарування. Багато зусиль для цього докладають лідери СДПУ(О) Олександр Зінченко та Ігор Плужников, які є уродженцями Чернівців.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Не поменшало симпатиків в Української республіканської партії «Собор». Чернівецьку організацію очолюють ділові люди, які активно займаються соціальним та правовим захистом населення. І до них тягнуться люди. За політичною активністю республіканці нині вигідно вирізняються серед інших партійних осередків.

Опитування показало, що деякі партії останнім часом сповзли вниз у рейтингу популярності. Це насамперед стосується комуністів та народно-демократичної партії. Втрачають народну підтримку й праворадикальні рухи та партії.

Синдром «мертвих душ»

Зумисне не вдаюся до арифметики партійних лав. З цифрією в буковинських партійців все гаразд. Найчисельнішим в області вважається осередок СДПУ(о). Далі йдуть «Батьківщина», НДП, соціалісти, комуністи та «Трудова Україна». Але незаангажовані місцеві засоби масової інформації іронізують з офіційних даних про чисельність цих партій і називають це синдромом «мертвих душ». І мають підставу для цього. Під час проведення акції «Повстань, Україно!» соціалісти, комуністи, «Батьківщина» та блок «Наша Україна» заледве спромоглися вивести на мітинг перед Чернівецькою облдержадміністрацією триста з лишком чоловік. Наступна акція протесту пройшла з іще меншим числом опозиціонерів. І тут щось не в'яжеться. Де ж масовість партійців, де протестний електорат, яким обіцяли заполонити майдани лідери обласних осередків? Приміром, напередодні акції «Повстань, Україно!» парторганізація «Батьківщини» хвалилася тим, що забезпечила значне зростання своїх лав і налічує в них понад п'ять тисяч чоловік. Комуністи теж приголомшили кількатисячною цифрою. Щось схоже спостерігалося й під час парламентських виборів. Тоді своєю масовістю козиряли «Демсоюз» та Демократична партія. Проте це не допомогло. Їхніх кандидатів виборці ганебно «прокотили».

Василь БАБУХ.

МОНІТОРИНГ

Закони, яких чекають — 5

У сьогоднішньому числі газети ми завершуємо публікацію дослідження, яке провели власні кореспонденти «Голосу України». Нагадаємо, йшлося в ньому про моніторинг законодавчих знань наших читачів, а ще — чого вони очікують від народних обранців. Під час опитування власні кореспонденти газети задавали мешканцям різних регіонів два запитання:

1. Які закони прийняла Верховна Рада останнім часом?
2. Які закони має прийняти Верховна Рада?

Цього разу дослідження проводилося у Волинській, Дніпропетровській, Закарпатській та Херсонській областях. Маємо визнати, що, на жаль, і про це ми вже писали у попередніх публікаціях, пересічні громадяни мало цікавляться законодавчою роботою своїх обранців. І таке явище поки що неможливо нічим пояснити. Тим паче за умов, коли громадяни потерпають від свавілля чиновників різного рангу, часто-густо не можуть захистити свої права у судах і водночас статки не дають змоги наймати кваліфікованих юристів.

Жителі чотирьох регіонів, у яких проходило опитування наших читачів, абсолютно нічим не відрізняються в своїх знаннях від жителів інших областей. Переважна більшість з них — **понад 70 відсотків** — не змогли пригадати бодай один закон, прийнятий останнім часом Верховною Радою. Зрозуміло, цифра ця середньостатистична. Певні відмінності всетаки є. Як і серед різних соціальних груп. Але розбіжності надто незначні — в межах допустимої похибки.

Серед законодавчих актів, прийнятих Верховною Радою, які зуміли назвати наші респонденти, беззаперечне лідерство утримують два кодекси — **Земельний** та **Кримінальний.**

Щоправда, віддати перевагу якомусь із них дуже важко, бо, скажімо, Земельний кодекс хоч і згадувався **частіше — його назвали понад 22 відсотки тих, хто зумів відповісти на перше запитання,** доволі часто мав негативний відтінок. Особливо — серед мешканців Дніпропетровської області. Вони переконані: кодекс — недосконалий і не захищає селянина. Крім того, дехто вважає його навіть шкідливим. Хоча, з другого боку, на думку деяких читачів газети, водночас потрібен аналіз законодавства про розвиток селянських господарств. Скажімо, фермер Віктор Шевченко вважає, що потрібна низка законів, аби стимулювалися не тільки великі чи «гігантські» агрофірми, а й дрібне селянське господарство. Зокрема, приватні сімейні та фермерські господарства, неприбуткові сільські постачальницькі, збутові та сервісні кооперативи тощо.

Дуже скептично налаштовані читачі до закону про статус гірських населених пунктів. Як повідомляє наш власний кореспондент у Закарпатській області, горяни переконані, що закон полегшив життя місцевим чиновникам і тим, хто отримує заробітну плату із бюджету. Адже виробничники жодних надбавок не мають. Бо, якби ці надбавки з'явилися, продукція їхніх підприємств одразу стала б неконкурентоспроможною. Це, до речі, цікава інформація для роздумів законодавцям. Недаремно народна мудрість стверджує: добрими намірами вистелена дорога до пекла. Адже, пригадується, коли приймалися ці закони, йшлося передусім про створення умов для зайнятості жителів гірських районів.

Так само ставляться до законів про спеціальну економічну зону Закарпаття та про спеціальний інвестиційний режим місцеві ділові люди.

Головна проблема, на думку наших читачів, закони, які приймаються парламентом, поки що не створюють умов для високопродуктивної праці, а отже, і відповідного заробітку. Більшість із них переконана: доти, доки у стінах Верховної Ради відбуватиметься боротьба за владу, змін на ліпше очікувати не доводиться. І це, можливо, для народних обранців найприкріший висновок, який можна зробити за результатами нашого опитування.

Недаремно і цього разу серед очікуваних законодавчих актів на перше місце вийшло **податкове законодавство.**

Серед пріоритетних законів, які має прийняти парламент найближчим часом, **його назвали понад 80 відсотків опитуваних** — жителів чотирьох регіонів. Адже саме існуюча фіскальна система гальмує не тільки розвиток виробництва, а й поліпшення рівня життя наших співвітчизників.

Окрім того, респонденти хочуть, щоб найближчим часом народні обранці прийняли такі закони:

— про вибори народних депутатів (нову редакцію);
— про вибори Президента України;
— про реприватизацію;
— про Кабінет Міністрів;
— про пенсійну реформу;
— про визнання УПА воюючою стороною і прирівняння вояків до учасників Великої Вітчизняної війни та низку інших.

Одне слово, народним депутатам є над чим замислитися, адже рано чи пізно їм доведеться звітувати про свою роботу і не тільки звітувати, а й ще раз спробувати переконати своїх виборців у правильності їхнього рішення. Гадаємо, наше дослідження дасть змогу зробити відповідні висновки.

Володимир КОРОЛЮК.

Вимагають поваги, але не несуть відповідальності

ТОЧКА ЗОРУ

Одним із перших кроків судово-правової реформи, розпочатої у 1992 році, було ухвалення Закону «Про статус суддів». Він запроваджував принципово нові критерії повноважень, обов'язків, відповідальності та незалежності суддів.

Ці критерії було виражено такими формулюваннями: судді, під час здійснення правосуддя, незалежні й нікому не підзвітні (ст. 3 Закону «Про статус суддів»); усі мають поважати незалежність судових органів (ст. 11); суддя не зобов'язаний давати відповіді по суті справ, що перебувають у провадженні (ст. 2); суддя не несе відповідальності за скасування ухвалених ним рішень, якщо закон було порушено їм ненавмисно (ст. 31). (До речі, викрити суддю в умисному порушенні закону практично неможливо); проти судді не може бути порушено дисциплінарне провадження за скаргами громадян чи публікаціями в ЗМІ тощо. Зміст наведених формулювань має право на логічність лише в разі, якщо взяти як предикат умову про непогрішимість суддів. Але... Непогрішимих людей не буває. І це добре відомо упорядникам згаданого вище закону, тому будувати закони на даному софістичному припущенні неприпустимо. Наступним великим «проколом» судової реформації стало скасування прокурорського нагляду за діяльністю судів. Це сталося в червні 2001 р. у рамках так званої малої судової реформи. Убезпечення суддів від втручання та впливу прокуратури, з одного боку, відповідало духові часу і було, на перший погляд, чинником позитивним, а з другого — усувало реальний і дієвий контроль за роботою судів.

При цьому не враховується, що корпоративна, замкнута судова система завжди працюватиме на власні інтереси, а не на інтереси громадян. Передбачений ст. 12 ЦПК України нагляд за судовою діяльністю місцевих судів з боку судових органів вищого рівня був цілком нереальний, хоча б якщо зіставити їхні штатні можливості та службове навантаження з кількістю справ, які розглядаються по першій інстанції. По-друге, ефективний саме зовнішній контроль, адже в противному разі й з'являється горезвісна замкнена самодостатня корпоративність. Судді, з одного боку, наділені всією повнотою влади. З другого — вони практично безвідповідальні за ухвалювані ними рішення.

Становище, в яке було поставлено суддю внаслідок цих заходів, дисонує із засадами ООН про незалежність суддів, схваленими Асамблеєю цієї високої організації ще 1985 року. Результати такого реформування не забарилися і знайшли свій прояв в ухвалюваних судових рішеннях, про якість яких свідчить лавиноподібний потік скарг до вищих судових органів та інших органів влади. Окрім претензій до судових рішень, по суті масового характеру набуло порушення процесуальних термінів, що їх судді розтягують у 10, 20 і більше разів порівняно з встановленими законом. Грубо порушуються терміни направлення скарг громадян до апеляційних та касаційних інстанцій. Звичайно ж, не можна скидати з рахунку дуже велике перевантаження суддів справами, їх низьку зарплату, а також те, що головно вони мають справу з юридично безграмотною клієнтурою. Реформа нічого не змогла зробити для того, щоб виправити становище саме в цьому сенсі, що пояснюється, на наш погляд, не складністю контрзаходів, а корпоративною користю перевантаження судів, яка побічно ніби підтверджувала потребу розширення органів судової влади. Виникла дуже безглузда ситуація: сприяючи, свідомо чи несвідомо, незадовільній роботі судів, реформатори пішли на збільшення кількості перевіряючих інстанцій. Статтею 18 нового Закону «Про судоустрій України», окрім апеляційних, вищих спеціалізованих та Верховного Суду передбачено касаційний суд (в Конституції він не значиться). Така хитромудра система мимоволі наштовхує на думки про навмисність невжиття ефективних заходів для поліпшення роботи судів першої інстанції. Адже система, в якій вони припускатимуться помилок, а чотири найвищі — переглядатимуть їх та свої власні рішення, унікальна тим, що вона здатна безперебійно функціонувати лише за дуже поганої роботи місцевих судів! Досить тільки нормалізувати роботу судів першої інстанції, як потік скарг різко зменшиться і вищі судові інстанції простоюватимуть чи працюватимуть з надзвичайно низькою віддачею.

Отже, наявна криза реформи. Розпочинаючи її, насамперед потрібно було встановити суддям зарплату, яка відповідала б їхній ролі в суспільстві, визначити їх оптимальну кількість, маючи на увазі те нове значення, яке надається судовій владі у правовій державі, створити дієві гарантії для здійснення правосуддя, котре жодним чином не можна ототожнювати з судочинством взагалі.

Як вийти із кризи? На нашу думку, дуже повчальні досвід російських колег та практика Європейського співробітництва. Судово-правові реформи розпочалися в Україні і Росії в один рік і мали одну й ту саму мету: виведення судової влади із залежності від інших гілок державної влади. Чи досягнуто мети? Сумніваємось. Однак те, що судді стали цілком незалежні від громадського контролю, — безперечно. Але росіяни, виявивши в діяльності судових органів зростаючі порушення норм правосуддя, схаменулися і вже скоро рік, як вжили радикальних заходів. Вони в 1,6 разу збільшили зарплату суддям і внесли до Закону «Про статус суддів у Російській Федерації» низку поправок і доповнень, за допомогою яких, зокрема, визначено спеціальний порядок порушення кримінальних справ стосовно суддів будь-якого суду Росії та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності. Порушення справ про застосування санкцій проти суддів доручено Генпрокуророві РФ, що, до речі, відповідає Європейській хартії «Про статус суддів Європи», ухваленій 1998 року в Лісабоні. Ось деякі цитати з лаконічними коментарями.

«Метою закону про статус суддів є забезпечення компетентності, незалежності та неупередженості, на які законно розраховує кожна людина, звертаючись до суду і до кожного судді по захист своїх прав» (ст. 11). Зверніть увагу, що три компоненти для досягнення правосуддя — це те, що, за законом має бути забезпечено людині, яка звернулася до суду. Персональною незалежністю судді тут і не пахне.

Далі. «Компенсація за збитки, завдані неправомірно внаслідок рішення чи поведінки під час виконання ним своїх обов'язків, гарантується державою. У законі може бути передбачено право держави зажадати від судді у судовому порядку відшкодування таких видатків, але не більш як установлених розмірів...» (п.5.2). Передбачено можливість судити недбалих суддів. «Кожна людина повинна мати можливість звернутися без особливих формальностей до незалежного органу зі скаргою з приводу судової помилки щодо конкретної справи» (п. 5.3). Це не що інше, як громадський контроль — найоперативніший і найдієвіший спосіб запобігти помилкам і свавіллю суддів та тощо.

Ви, шановний читачу, ознайомившись із наведеними цитатами із закону «Про статус суддів Європи», не без гіркоти і досади оціните, яка прірва між змістом основних положень цього закону та нашим однойменним сурогатом. Можна зрозуміти, що Закон «Про статус суддів» 1992 року, як перший млинець судово-правової реформи в незалежній Україні, мав право на недоліки. Однак сьогодні, коли минуло вже десять років, спроба залишитися на старих позиціях здається викликом. Разом з тим такий намір реформаторів має категоричний і однозначний характер. У передостанньому пункті 5 розділу VIII «(Перехідні положення)» нового закону «Про судоустрій України» записано: «...підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України проект закону про внесення змін до Закону «Про статус суддів», які випливають із цього закону». А випливає з цього закону заборона на будь-яку критику судів і суддів (п.5 ст. 14). У всьому іншому старий Закон «Про статус суддів» 1992 року відповідає Закону «Про судоустрій України». Отже, розв'язання кризової ситуації у третій гілці влади не планується.

Олексій ЮЛДАШЕВ,
кандидат юридичних наук;
Володимир ЄВТУХОВСЬКИЙ,
кандидат технічних наук.

ФОТОФАКТ

Фото Володимира РЕПІКА (Укрінформ).

У Києві відбулася нарада з питань розвитку малого та середнього бізнесу. Її учасники обговорили проблеми, які заважають розвиткові підприємництва, і окреслили шляхи їх розв'язання.

На знімку: **голова Державного казначейства України Петро Петрашко *(ліворуч)* і голова Головного контрольно-ревізійного управління України Петро Германчук під час наради.**

Чи легко бути українцем у Румунії?

З ЖИТТЯ ДІАСПОРИ

(Початок на 1-й стор.).

З букварями часів Чаушеску

Майже стовідсотково українське село Луг відділяє від України річка Тиса, над якою воно розташоване. Вона тут неширока: всього якихось двісті метрів. На тому боці їде вантажівка. Добре чути, як працює її двигун. Жодних прикордонників чи колючого дроту. Здавалося б, усе українське має бути таким близьким та доступним для тутешніх українців: коли не за законами здорового глузду, то хоча б за європейськими стандартами...

У восьмирічній школі села Луг (в румунській транскрипції —Лунка ла Тіса) вчителі-українці навчають дітей-українців... румунською. Бо школа — румунська. Рідною викладають тут лише українську мову й літературу, яким виділяється 3—4 години на тиждень. Найменших навчають за букварями часів Чаушеску: забезпечення підручниками геть погане. Керівництво школи виступило було з ініціативою, щоб хоча б першокласникам усе викладали українською, проте в цьому категорично відмовили.

І лузька восьмирічка зовсім не виняток з правил. У Румунії українських шкіл немає. Жодної.

Перепрошую за такий песимістичний початок. Можливо, годилося б насамперед написати про якийсь добре вкомплектований вишиванками й шароварами тутешній хор, що співає чудових українських пісень. Далі, втім, ітиметься й про такі місця, де створений із ентузіастів співочий колектив залишається єдиною ознакою української меншини. Однак тут, на Мараморощині, де українців мешкає близько 40 тисяч, де вони проживають компактно і проживають споконвіку, відсутність українських шкіл особливо неприродна й незбагненна.

Старші люди пам'ятають інші часи. «Коли я починав учитися в першому класі, то жодного слова не знав румунською, — згадує примар (понашому — сільський голова) комуни Бочкою Маре Ніколає Шанта. — У нас було українське село, і ми вчилися по-українському». Бочкою Маре — це не що інше, як Великий Бичків.

Проте українці з інших регіонів Румунії помітно заздрять марамороським: вони тут згуртованіші, краще збережено рідну мову й традиції, тут є свої церкви, багато з а т я т и х, як кажуть самі українці, співвітчизників. Справді, в Мараморощі, на відміну від деяких інших регіонів Румунії, українці не мають вигляд заляканих і пригноблених. Саме церква дуже допомогла в збереженні національної свідомості за комуністичних часів, допомагає й зараз. В адміністративному центрі повіту (аналог нашої області), місті Сігету-Мармацієй, міститься Український православний вікаріат Румунської православної церкви. В центрі міста — давня українська церква. Ми заходимо до її настоятеля отця Миколи Лаврюка, та поспілкуватися не вдається: зателефонували з лікарні — треба терміново висповідати когось із парафіян-українців...

Неподалік церкви — відновлений п'ять років тому єдиний в Румунії український ліцей ім. Тараса Шевченка. Такий собі прапор, яким румунська сторона полюбляє помахувати, розповідаючи про нібито зразкове забезпечення права української національної меншини на навчання рідною мовою. «Прапор», однак, тулиться на одному поверсі невеликої будівлі, маючи сусідою знизу спортивну школу, й аж ніяк не може прийняти всіх бажаючих. Зараз тут 286 учнів, по два класи на кожен рік навчання. Директор Федір Попович нарікає: «Приходять батьки, просять, плачуть — візьміть дітей. А куди я їх візьму?» Ліцей бідний на технічні засоби навчання, явно поступається в цьому румунським закладам. Та що говорити про техніку: немає газового опалення, в класах топлять дровами у грубках. Не всі предмети тут викладають рідною мовою: нема вчителів. Не вистачає й українських підручників, тому дещо педагогам доводиться читати з румунських, самотужки їх перекладаючи. А історії України відведено «аж» три уроки, на яких ліцеїсти побіжно знайомляться лише з добою Київської Русі.

Мало на Мараморощині знають і про українське сьогодення. Україна тут така близька, а насправді —дуже далека. Всього двісті метрів, але немає переходу, і щоб потрапити на історичну батьківщину, потрібно їхати кілометрів за п'ятнадцять. Утім, на околиці Сігету-Мармацієй уже збудовано міст через Тису. «Може, на той рік відкриють», — сподіваються українці. Може. Поки що і з того, і з другого боку мосту без роботи походжають прикордонники. «Хто з вас бував в Україні?» — запитую дев'ятикласників ліцею ім. Т. Шевченка. З усього класу підіймається лише кілька рук.

З боку історичної батьківщини особливих проявів зацікавленості долею тутешніх українців не видно. Авжеж, це ж не багата діаспора в Америці чи Канаді... Ця — надзвичайно бідна. «Добре, хоч знаєте, що ми, українці, тут є», — сумно жартує директор школи у селі Кричунові Микола Руснак. Вони із заздрістю спостерігають, як допомагають своїм поляки чи угорці, або як сама Румунія активно працює з діаспорою в Україні. «Шкільна бібліотека наша геть бідна, жодного «Кобзаря», є румунські письменники, перекладені на українську. Але ж нам потрібні наші, яких ми вивчаємо за програмою, — каже вчителька української літератури Симона Малярчук. — А з України нічого немає: ні книжок, ні газет чи журналів».

Перед мостом в Україну, що колись відкриється, зараз стоїть великий знак «В'їзд заборонено». Дуже символічно.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Фото автора.

(Далі буде).

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

Легендарний сподвижник Єрмака

Черкаси — саме так у давнину називали українців за Уралом. Перші черкасці прийшли на сибірську землю разом з експедицією Єрмака в середині XVI століття. Одним з її легендарних учасників був вихідець з України Іван Александров, більше відомий на прізвисько Корсак. Цей дужий козарлюга став не лише легендарним бойовим товаришем Єрмака: деякі російські дослідники припускають, що Корсак був ще й історіографом Єрмакової експедиції. Зокрема, йому приписують авторство «Написання» про бої з кучумлянами, яке згодом було передано тобольському архієпископові Кіпріану Сатрорусенкову. Це «Написання» сьогодні по праву вважають джерелом сибірського літопису, з якого почала розвиватися література краю.

Однак більш відомий Корсак як воїн. Слава про його звитягу була така гучна, що черкасця включили до складу козацької станиці, яка привезла до Москви історично відому доповідь про «сибірське взяття». У 1598 році Корсак був отаманом кінних українців, які служили в Тобольську. Під кінець життя він став не лише знаменитим, а й багатим. Доказом цього може слугувати той факт, що імена його синів згодом опинилися в числі найбагатших боярських дітей Тобольська.

Тетяна ПАСОВА.

Штраф за відмову обвінчати

Бразильський суд засудив пастора адвентистської церкви до штрафу в розмірі 15.600 доларів США. Священик відмовився вінчати молоду пару на тій підставі, що наречена була «непристойно вдягнута».

На його думку, весільна сукня була надто відкрита і визивна, крім того, на обличчі дівчини було забагато косметики.

Наречена змила частину макіяжу, але служитель Бога наполягав на своєму і відмовився проводити шлюбну церемонію. До того ж він порадив засмученій парі і 300 гостям перейти через дорогу, де їх, можливо, обвінчає не такий вибагливий у питаннях моралі католицький священик. Суд не знайшов доводи пастора досить переконливими і присудив виплатити молодому подружжю компенсацію за моральні збитки.

Молодята обвінчалися в іншій церкві, теж адвентистській. Але прискіпливий пастор не заспокоюється, він має намір подати апеляцію.

Тікають і закону не бояться

Утечі з в'язниць Марокко набули цього року масового характеру. За даними журналу «Телькель», за неповні десять місяців позбавлення волі в такий спосіб залишили 50 ув'язнених.

Здебільшого це були ретельно сплановані акції. Проте часом доходило до смішного. Так, у місті Марракеш наглядачі самі буквально виштовхали ув'язненого з кімнати відвідувачів, залишивши в ній його рідного брата. Коли з'ясувалося, що сталася помилка, довелося відпустити й безневинно постраждалого родича. А злочинець, проте, досі насолоджується свободою, яку отримав мало не в примусовому порядку, вийшовши з тюрми в прямому розумінні «через парадний вхід». Відбував він покарання, між іншим, за вбивство поліцейського.

«Наші тюрми вирізняються «прозорістю та негерметичністю», а охоронці в них далекі від того, щоб виявляти завзятість на службі», — із жалем констатує «Телькель».

Конкурс «Міс світу» може не відбутися

До Нігерії для участі в конкурсі «Міс світу» прибувають найкрасивіші дівчата планети. Конкурс, однак, може й не відбутися. Зчинився великий скандал: нещодавно шаріатський суд у Нігерії засудив одну жінку до смертної кари через «побиття камінням» — за подружню невірність. Якась Аміна Лаваль народила дитину поза шлюбом. Суд при цьому не взяв до уваги, що батьком став колишній чоловік Лаваль.

Подія викликала міжнародний резонанс. 11 претенденток на звання «Міс світу» вже відмовилися взяти участь у шоу. «Я з самого початку заявляла, що відмовлюся від участі в конкурсі, що проводиться в країні, в якій можуть коїтися такі жахливі речі. Я вважаю, що ми таким чином заступаємося за права жінок», — сказала «Міс Південна Африка» Ванесса Карр'єра. А британський принц Едвард відмовився від участі в благодійних заходах, присвячених конкурсу краси, на знак протесту проти порушення прав людини в Нігерії. Правозахисні організації також закликали бойкотувати нігерійський конкурс.

Проти конкурсу «Міс світу» виступають і місцеві ісламісти — вони вважають, що конкурс краси порушує закони ісламу. Особливо нині — у розпал священного для мусульман місяця Рамадану.

ФОТОФАКТ

У колекції індонезійця Тімбула Хадіпреітно — більш як 600 традиційних маріонеток. Демонструючи свій скарб, він намагається у такий спосіб привернути інтерес молоді до цього давнього мистецтва.

Фото АП.

Ще одна поправка Нанна-Лугара

Здоров'я американських сенаторів піддається більшим випробуванням, ніж їхніх колег із палати представників конгресу США. **Як повідомляє ІТАР-ТАКС,** на це вказують дані останнього медобстеження, проведеного серед американських законодавців. Серед тих, хто пройшов обстеження, виявилися такі відомі люди, як сенатор Річард Лугар (республіканець, від штату Індіана), конгресмени Вірджіл Гуд (демократ, штат Вірджинія) Кліфф Стірнз (республіканець, Флорида) та Бенджамін Гілман (республіканець, штат Нью-Йорк).

Перевірка роботи серцево-судинної системи законодавців виявила підвищений кров'яний тиск у 13 відсотків пацієнтів. З них 31 відсоток припадає на сенаторів і 14 (тобто вдвічі менше) — на конгресменів. Обстеження також показало, що сенатори мають значно більшу вагу, ніж конгресмени, причому не тільки в політичному плані. У 72 відсотків пацієнтів-сенаторів зафіксовано ожиріння. А в палаті представників «товстуни» становлять 63 відсотки. Можливо, причина в тому, що кожний сенатор, на відміну від конгресмена, має персональний автомобіль і менше ходить пішки.

Мій дім — моя шахта

Америка приголомшує безліччю можливостей для бажаючих придбати помешкання відповідно до будь-яких матеріальних та душевних запитів — тут є змога придбати і ковбойське ранчо, і чималий триповерховий особняк, і розкішний пентхауз.

А нещодавно на електронному аукціоні І-бей було виставлено... житлову ракетну шахту: підземний командний пункт (КП) управління запуском ракети і навіть невеликий аеродром.

Господарі нерухомості, що розташована між містами Платтсбург і Саранек (штат Нью-Йорк), одразу ж попередили потенційних покупців: не варто гадати, що окрім бетонних стін і сталевих конструкцій, «успадкованих» від американських військових, у нетрадиційному помешканні немає жодних умов. Підземну оселю, основні приміщення якої розташовано в КП, обладнано трьома спальнями і трьома туалетними кімнатами (одна з них — з ванною-джакузі). Ще одна перевага такого «будинку» — він витримає пряме влучення ядерної ракети.

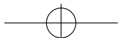
Американець Грегорі Гіббонс придбав шахту, побудовану 1960 року, десять років тому, коли в Пентагоні вирішили з користю для бюджета позбавитися власності, що стала непотрібною, і розпродати ракетні майданчики.

За словами власника, «ракетне» помешкання — ідеальний будинок для тих, хто полюбляє спати в цілковитій тиші, а потім з усією увагою поринути в роботу, не відволікаючися на сторонній шум. **Як повідомляє ІТАР-ТАКС,** у рекламному оголошенні було написано, що покупець отримає «одне з найбезпечніших на сьогоднішній день житлових приміщень у Сполучених Штатах», яке «може стати зброєю проти міжнародних терористів».

Фото АП.

І лисиць йому не шкода

«Якщо парламент заборонить полювання на лисиць, я еміграую», — лондонська бульварна газета «Мейл он сандей» стверджує, що ці слова належать спадкоємцеві британського престолу принцові Чарльзу. До цього принц, за відомостями газети, надіслав листа прем'єр-міністрові країни Тоні Блеру, в якому звинуватив уряд у намірі зруйнувати традиції сільського життя. Мало того, Чарльз назвав шанувальників полювання на лисиць «пригнобленою меншістю». Проте погрози і скарги наслідного принца лише розвеселили представників лівого крила правлячої лейбористської партії, повідомляє «Німецька хвиля». Так, депутат-лейборист Денніс Скіннер заявив, що в нього тепер подвійний привід для радості: заплановано заборона полювання на лисиць і перспектива еміграції принца Чарльза.

ПРО ЩО РОЗПОВІДАЄ МУЗИКА ЗЕМЛІ

На Донбасі впевнені, що вся економіка країни починається з вугільної промисловості. Не з'ясовуватимемо, чи правильне таке переконання. Безсумнівним залишається одне: вугільна галузь вимагає до себе особливої уваги з боку держави. І це підтвердить кожен мешканець шахтарського краю, котрий став заручником наслідків непродуманої державної політики у розв'язанні економічних і соціальних проблем регіону. Рішенням уряду лише в Луганській області було закрито 35 шахт, після чого втратили роботу 100 тисяч працездатного населення.

Шахта «Должанська-капітальна» державної холдингової компанії «Свердловантрацит» унікальна не лише тому, що тут видобувають особливо цінний сорт вугілля — термоантрацит. А й тим, що навіть за всіх негараздів її колектив сьогодні добре тримається «на плаву». Шахтарі отримують зарплату до двох тисяч гривень, і навіть спускаються до забою під музику — біля входу на шахту чергову зміну зустрічає самодіяльний духовий оркестр. Тут ще у вересні з ялинкою зустріли Новий рік — виконали річний план. А перед справжнім Новим роком влаштовують ілюмінацію майже як на Хрещатику — різнокольоровими гірляндами миготять усі ялинки на дорозі до шахти: їх прикрашає кожна шахтарська зміна. Незважаючи на дуже тяжку працю — в забої годинами доводиться працювати в напівзігнутому стані на колінах — гірники дорожать своїми робочими місцями. Влаштуватися на цю шахту дуже складно, винятки роблять хіба для дітей шахтарів.

Шахта для своїх працівників, серед яких, до речі, є й чимало молодих хлопців та жінок, — не лише місце роботи: на ній «лежить» уся соціальна сфера шахтарських селищ. Житиме шахта — житимуть і вони. А майбутнє шахтарів залежить не лише від запасів вугілля в надрах землі, а також від того, чи вчасно розраховуватимуться за поставлене вугілля енергетики, чи буде можливість модернізувати шахту й побудувати нові горизонти, якою буде політика наших державних керманичів...

Алла АНТИПОВА,
Юліана ШЕВЧУК.

Луганська область.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

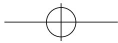

Проти Ломова є прийоми: чиновницьке «харакірі»,

або Як зразковий офіцер не забажав стати казковим багатієм

У державі на найвищому рівні оголошено судову реформу. Як правило, у таких випадках погляди сфокусовуються на низових установах — як там сприйняли нововведення. Відступити від правила «провокують» верхи. Автомобіліст порівняв би ситуацію з рухом «на ручникові», коли газуєш, а замість швидкості лише сморід палених гальм.

Низи, а точніше, суд Шевченківського району Києва, свою справу зробили так, як ніхто. Мало сказати: у конфлікті полковника і генерал-полковника (заступника міністра) суд визнав правоту нижчого за званням і посадою. Так після майже трирічної епопеї звільнений полковник-ракетник Олександр Ломов домігся реабілітації й отримав правові підстави повернутися до лав Збройних сил України.

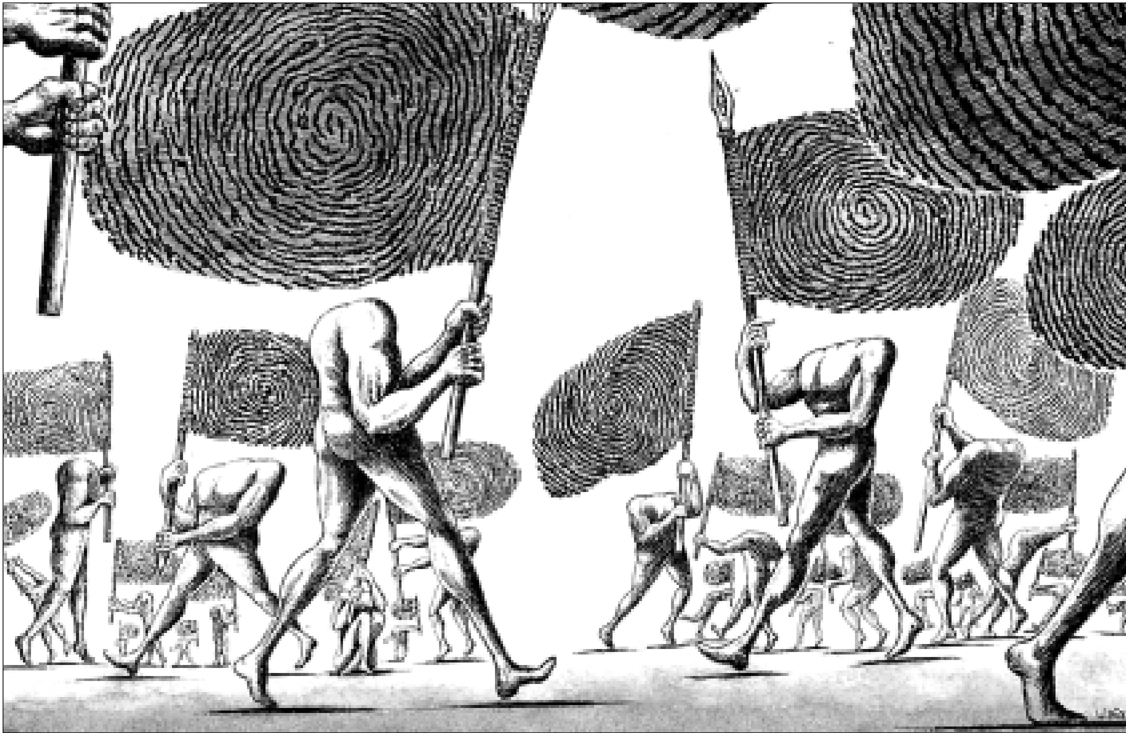
Уявімо собі офіцера стратегічних військ, за плечима якого військове училище і академія в Москві, освоєння кількох поколінь ядерних ракет, більш як 28 років військової служби, переважно проведених у підземеллі біля стартової кнопки бойового ракетного комплексу, де одна помилка здатна спричинити всесвітній ядерний апокаліпсис. Офіцера, який на зорі нашої незалежності зробив непростий життєвий вибір: повертатися до рідної Росії чи залишатися у Вінниці, повіривши у розбудову самостійної демократичної Української держави... Хіба вина України, а не її окремих чиновників, що з ним так повелися?!

...Чиновницького «харакірі» — ганебного звільнення за службову невідповідність — зразковий до конфлікту офіцер-ракетник зазнав через власне небажання... казково, але протиправно розбагатіти на унікальній посаді начальника Центру забезпечення реалізації Договору між США і Україною про ліквідацію стратегічних ядерних озброєнь. Місце «хлібне»: керівники малих і великих комерційних структур, залучених до ліквідаційного процесу у 43-й ракетній армії, ішли до Центру по довідки для нечуваної податкової «індульгенції». Але замість того, щоб порадувати ліквідаторів-бізнесовців із числа генеральських дітей, а заодно і себе, полковник Ломов «став у позу»: мовляв, відповідно до міжнародних документів, право на несплату податків до держбюджету мають лише ті фірми, які безпосередньо уклали контракти з визначеним США генеральним підрядчиком ліквідаційного процесу та спроможні самостійно виконувати контрактні роботи.

А батьки-генерали йому у відповідь приблизно таке: «Вважаємо непристойним учити своїх начальників правилам листування, навіть тоді, коли вони роблять це неправильно» (ми не приколюємось — документ достеменний!).

Після цього викинутий на вулицю полковник-ракетник упродовж трьох років оббивав пороги найрізноманітніших державних установ у пошуках справедливості. Підкошувала смерть матері, хвороба дружини, добивали несправедливі відмовки прокурорів і суддів. А таки витримав — домігся у столиці суду, який не побоявся взятися об'єктивно з'ясувати істину в конфлікті між полковником і генерал-полковником.

Але полковника і досі не поновлено на військовій службі. Державна виконавча служба Солом'янського району Києва (установа Міністерства юстиції) не може виконати жодного з шести виконавчих листів на адресу Міністерства оборони. Виходить, ім'я якогось непутящого чиновника в оборонному міністерстві важить більше Імені Держави, яким ухвалено судове рішення. Дійшло до абсурду: виконавча служба посилається на те, що їй невідомі рахунки МО в установах банку, а саме винне відомство їх не повідомляє...

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Нас підштовхують шукати пояснення у слабкодухості оборонного відомства, його неповазі до закону. А не хочеться, бо ж ідеться не просто про багатотисячний колектив людей, для яких офіцерська честь має бути над усе. (Що й підтвердив міністр оборони В. Шкідченко, подавши, на відміну від своїх попередників, рапорт про відставку одразу після скнилівської трагедії.) Скоріше за все, справа гальмується на підходах до міністерського кабінету. А раз так, то залишається апелювати до сумління і солідарності колеги по перу — начальника прес-служби МО підполковника К. Хівренка, щоб він таки доніс цей матеріал до очей міністра.

«По секрету всьому світу...»

Слідом за столичною Фемідою нині настав час випробувань і для Замостянського райсуду Вінниці, де полковник Ломов і екс-заступник міністра оборони генерал-полковник Міхтюк на зустрічних курсах відстоюють свою честь і гідність. Генерал високо ставить свою честь навіть після того, як інший київський суд визнав, що одне з найобразливіших для чесного офіцера словосполучення «мафія в лампасах» не дає командармові і його компаньйонам по роззброєнню стратегічної армії підстав вважати себе ображеними. Цього разу генерал вважає себе оббріханим без отих слизьких словосполучень.

А тому каємось: не встигли до решти опублікувати журналістське розслідування про ганебне обеззброєння третьої у світі ядерної держави України і хвацьке збагачення на цьому жменьки підприємливих генеральських дітей з Вінниці (повертаємо вас до серіалу «Капітуляція»). Певні, що після продовження публікацій зміліли б як генеральські амбіції, так і суддівські сумніви.

Утім, маючи що сказати про ліквідаційний процес у 43-й РА, ми з поваги до принципу незалежності судової гілки влади визнали за доцільне не втручатися у вінницький судопроцес. Сподіваючись на таку само повагу до Феміди з боку інших державних гілок. І помилилися.

...Для встановлення істини, бажаної, сподіваємось, як для полковника, так і для генерал-полковника, Замостянський суд Вінниці цілком резонно воліє отримати у своє розпорядження один з головних у справі паперів — підсумковий документ Ради національної безпеки і оборони (РНБО), який є результатом роботи створеної за розпорядженням глави держави (він же Верховний Головнокомандувач!) спеціальної комісії. Бо саме за допомогою зафіксованих у документі фактів учасники процесу могли б дійти висновку про те, чи справді полковник принизив честь і гідність генерала, чи ж навпаки.

Причім, завбачливий голова суду В. Байдак, випереджаючи відповідь про конфіденційність матеріалу, просить, у разі неможливості надати йому цілісний документ, відповісти на сформульовані в запиті чіткі й однозначні запитання стосовно безпосередньої ролі командування 43-ї РА (генералів Міхтюка, Бушуєва) у ліквідаційному процесі.

■ ■ ■

За сприяння заступника міністра оборони України В. О. Міхтюка та його заступника з озброєнь В. М. Бушуєва був утворений механізм, який дозволив їх близьким родичам отримувати прибутки від діяльності українських комерційних підприємств, що брали участь у процесі ліквідації СНО у нашій державі. Такі дії згаданих осіб є порушенням антикорупційного законодавства.

■

У відповідь вінницькому судові РНБО і СБУ однозначно підтверджують, що Президентом України схвалені результати роботи комісії з перевірки використання міжнародної технічної допомоги на ліквідацію СЯО і що за дорученням уряду матеріали підсумкового документа передано Генеральній прокуратурі «для надання правової оцінки дій командування 43-ї ракетної армії, у тому числі і дій, про які Ви наголосили у своєму запиті». Але замість документа про ліквідаційні грішки генералів 43-ї ракетної (на них і акцентує увагу полковник Ломов) обидві високопоставлені установи радять вінницькій Феміді звернутися по необхідну їй інформацію до Генпрокуратури.

■ ■ ■

А батьки-генерали йому у відповідь приблизно таке: «Вважаємо непристойним учити своїх начальників правилам листування, навіть тоді, коли вони роблять це неправильно» (ми не приколюємось — документ достеменний!).

■

Суд мусив пристати на раду. Причім, у листі на ім'я тодішнього в. о. Генпрокурора пана М. Гарника так само мудро-завбачливо просив прискорити відповідь, бо зволікання «перешкоджає розгляду даної справи». Тим паче, що суду потрібна лише інформація, а не правова оцінка дій, наведених у підсумковому документі.

«Прискорена» відповідь прокурорського відомства за підписом заступника начальника управління військпрокуратур А. Васяновича приголомшила: оскільки документ під грифом «таємно» і є «об'єктом права власності» РНБО, то звертайся, шановний суде, до РНБО. Коло замкнулося!

Офіцери-ракетники, які упродовж десятиліть служби мали справу з паперами щонайсуворішої секретності, безсило розводять руками. Якщо РНБО не послалося на конфіденційність підсумкового документа, то чому високопоставлені чиновники його приховують від суду? Якщо документ таємний, то чому він потрапив до... всесвітньої інтернетівської мережі, де з ним може ознайомитися навіть малописьменний недоросток з якогось африканського племені? Так-так, хочете вірте, хочете ні, але в Інтернеті за адресою: http://www. raketa43. nm. ru/ надибаємо звіт під грифом президентської адміністрації, озаглавлений як «Підсумковий документ перевірки використання допомоги, що надається українській стороні згідно з Угодою між Україною і Сполученими Штатами Америки щодо надання допомоги Україні в ліквідації стратегічної ядерної зброї, а також запобіганні розповсюдження зброї масового знищення». І чорним по білому: про «подвиги» командування 43-ї РА у сприянні комерційним структурам своїх дітей, невзятті на облік наданих американцями матеріально-технічних засобів на 3,7 млн. доларів тощо. І навіть убивчий висновок: «За сприяння заступника міністра оборони України В. О. Міхтюка та його заступника з озброєнь В. М. Бушуєва був утворений механізм, який дозволив їх близьким родичам отримувати прибутки від діяльності українських комерційних підприємств, що брали участь у процесі ліквідації СНО у нашій державі. Такі дії згаданих осіб є порушенням антикорупційного законодавства».

Саме про наявність цих та інших промовистих рядків у підсумковому документі хоче довідатися суд. Посвячені люди кажуть, що інтернетівська копія цілком відповідає оригіналу. Не сумніваємось.

А коли це так, то як такий документ міг потрапити під гриф конфіденційності? Стаття 6 Закону «Про державну таємницю» чітко гласить: не може бути віднесена до державної таємниці інформація про неправомірні дії державних органів, органів місцевого та регіонального самоврядування і посадових осіб». Невже ж суд, з одного боку, а РНБО, генпрокуратура, СБУ — з другого мають на увазі різні документи?

Але хоч так, хоч інак, а Замостянському суду Вінниці від того не легше. На відміну від недоростка з джунглів, він не може вважати документ предметним доказом, бо інтернетівський продукт не є публікацією ЗМІ. А без цього як оголошувати остаточний вердикт?..

Отака придибенція на рівному місці: очі бачать, та руки не дістають. Доки суд не винесе вердикту, полковник і генерал-полковник почуватимуться щонайменше ображеними. Суд — не в меншій калюжі: чому він досі не отримав того, що має світове «павутиння»? А ми всі разом у якій калюжі? Ніяк не второпаємо, звідки паленими гальмами тхне, коли нас запевняють, що судова реформа успішно рухається уперед.

Анатолій БЕНЬ.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) 21.12.2001 р. порушив справу № Б 26/213/01 про банкрутство ТОВ «Антекс-Сігма» (м. Дніпропетровськ, р/р 26008105471001 в Приватбанку м. Дніпропетровська, МФО 305299, код ЄДРПОУ 24427128).

Постановою від 25.10.2001 р. боржника визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вернигору Володимира Петровича, ліцензія АА № 249818, тел. (0564) 72-19-65, 29-69-25.

Ухвалою від 18.10.2002 р. припинено процедуру банкрутства банкрута за нормами ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» та переведено до загальних процедур банкрутства, передбачених розділом 3 цього Закону.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя. вул. Тюленіна,21) постановою від 09.09.2002 р. по справі 5/4/188 визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Фірма Люкс» (71600, м. Василівка Запорізької області, вул. Чекіста, 7-а, код ЄДРПОУ 31014689, п/р 26007031900001 в АКБ «Індустріалбанк» м. Запоріжжя, МФО 313849) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Слотін Едуард Валентинович, адреса: 71500, м. Енергодар Запорізької області, вул. Придніпровська, 5, кв.2.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив справу № 14/68 про банкрутство державного відкритого акціонерного товариства тресту «Олександріярозрізбуд» дочірнього підприємства державної холдингової компанії «Олександріявугілля» (28000, Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул. Коваленка, 23а) код в ЄДРПОУ 05473312, п/р 26009301306179 в Олександрійському відділенні АКБ «Промислово-інвестиційний банк», МФО 323215.

Розпорядником майна призначено Ковальову Тетяну Миколаївну (адреса: 25015, Кіровоград, 15, а/с 21, т. 29-85-12, 24-88-71) ліцензія № 047606 від 25.07.2001 р.

Товариство з обмеженою відповідальністю «КЛАСТЕР», місцезнаходження: м. Київ, вул. Інститутська, буд. 14, кв. 10, зареєстроване Печерською районною державною адміністрацією м. Києва 23.07.2001 року за № 29058, ідентифікаційний код ЄДРПОУ 31569302, повідомляє про ліквідацію.

Претензії до ТОВ «КЛАСТЕР» приймаються протягом двох місяців з моменту публікації оголошення.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушені справи про визнання банкрутами:

— 13.09.2002 Донецького управління виробничої комплектації Корпорації «Укрмонтажспецстрой», справа № 32/158 Б (м. Донецьк, вул. Кобозева, 3, розрахунковий рахунок 26009301745053 в Головному Управлінні ПІБ в Донецькій області, МФО 334635), введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядник майна — Тітов О. І. (ліцензія № 047713).

— 4.09.2002 р. відкритого акціонерного товариства «Донецьке АТП 11424», справа № 15/267Б (м. Донецьк, вул. Майська, б/н, розрахунковий рахунок 26002344428001 в КБ Приватбанк Донецьке РУ, МФО 335496), введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядник майна — Карпачева Л. А. (ліцензія № 249760).

Претензії кредиторів, санаторів приймаються на протязі місяця з дня публікації оголошення.

Хозяйственный суд г. Киева определением от 20.09.02 г. возбудил производство по делу № 23/325-б, о банкротстве ООО «ВБ, Лтд» (03110, г. Киев, ул. Зенитная, 8, кв. 1, ИНН 19344699. Распорядителем имущества назначен арбитражный управляющий Крикун В. Б. (лицензия Серия АА № 047767 от 17.10.01 г.).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются на протяжении одного месяца со дня опубликования объявления.

Господарський суд Миколаївської обл. (54009, м. Миколаїв, пл. Леніна, № 1). Ухвалою від 30.10.02 р. по справі № 2/287 розірвав мирову угоду між кредиторами та ВАТ «Кашперівський завод будівельних матеріалів», м. Нова Одеса, внаслідок її невиконання боржником, та поновив провадження у справі про банкрутство ВАТ «Кашперівський завод будівельних матеріалів», (56600, Миколаївська обл., м. Нова Одеса, вул. Леніна, 4, код ЄДРПОУ 002911291, р/р 26000390067001 у МОД АПБ «Україна, МФО 326137).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе,7) порушив справу № 213/10/784 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Іллінецький цукровий завод (22700, Вінницька обл., м. Іллінці, вул. К. Маркса, 1; код ЄДРПОУ 00371653, п/р N 260022886 в АППБ «Аваль» м. Вінниці, МФО 302247).

Розпорядником майна призначено Кондратенко Юрія Михайловича (ліцензія АА № 315439 від 12.07.02 р., тел. (0432)27-04-43, м. Вінниця, вул. Червоних курсантів,8).

Господарським судом Миколаївської області (54001, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) порушено справу № 5/290 про визнання банкрутом СГВК «Хлібороб» (Миколаївська область, Єланецький район, с. Великосербулівка, р/р 26003830030001 у Єланецькому АП «Україна», МФО 326148, код 0376620).

Розпорядником майна призначено Компанійця О. М. ліцензія № 250115 від 26.11.01 р. тел. (80512) 50-01-58, 50-01-51. м. Миколаїв, вул. Архітектора Строва, 4-в, кв. 79.

Заяви санаторів та кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Черкаської області порушено провадження по справі № 08/4974 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Оберіг» м. Черкаси, вул. Чехова, 41, код 14310158, розрахунковий рахунок 2600830011780 в Обласній дирекції Укрсоцбанк, МФО 354013.

Розпорядником майна призначено Каплю Сергія Васильовича ліцензія АА № 249585 від 19.11.2001 р. (8-0472 тел. 47-22-57, 43-44-77).

Заяви від кредиторів приймаються на протязі місяця з дня публікації за адресою: м. Черкаси, ул. Чехова, 41.

ТОВ «Інтелект+сервіс», зареєстроване Оболонською РДА м. Києва, код 31810118 ліквідується. Приймаються претензії. Тел. 2241026.

ТОВ «Промпостачання» (код ЕДРПОУ 31867536) ліквідується. Претензії приймаються протягом 2-х місяців по тел. (044) 416-18-23.

Загублений Державний Акт на право постійного користування землею 11-КВ № 00695 виданий Інституту металофізики ім. Г. В. Курдюмова Національній Академії Наук України вважати недійсним.

Хозяйственный суд г. Киева определением от 20.09.02 г. возбудил производство по делу № 23/324-б, о банкротстве ООО ДП «Скит» (04071, г. Киев, ул. В. Хвойки, 15/15, ИНН 23738910. Распорядителем имущества назначен арбитражный управляющий Крикун В. Б. (лицензия Серия АА № 047767 от 17.10.01 г.).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются на протяжении одного месяца со дня опубликования объявления.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) порушив справу № 7/312 про банкрутство відкритого акціонерного товариства Лубенський завод продтоварів «Лукон» (адреса: 37500, м. Лубни, вул. Шевченка, 6).

Р/р 26003179318001 Лубенська філія КБ «Приватбанк», МФО 331401.

Ідентифікаційний код: 00376946.

Арбітражний керуючий: Міценко І. К. (Ліцензія АА № 249985 від 04.01.02 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

ДАЛІ БУДЕ

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Інтрига Мазепи

ПРЕМ'ЄРА

Завтра у столичному кінотеатрі «Україна» — прем'єра фільму Юрія Іллєнка «Молитва за гетьмана Мазепу».

Нагадаємо, що минулої зими фільм уперше показано на Берлінському фестивалі, де незвична кіномова Іллєнка отримала неоднозначні оцінки. Кілька місяців, що лишалися до прем'єри, творці фільму та продюсерська компанія «Родовід» обіцяли використати на те, щоб привчити українську публіку до отієї нової, досить складної, кіномови. Тобто мусила пройти потужна рекламно-просвітницька кампанія. Але її не було. Тому фільм і досі лишається інтригуючою таємницею. Більш як півроку сперечалися про те, що піде в прокат: авторський варіант, придатніший для публіки фестивальної, чи варіант продюсерський — коротший, динамічніший, зручніший для масового глядача? Переміг таки Юрій Герасимович Іллєнко: завтра публіка побачить авторський варіант. Такий крок режисера можна назвати якщо не ризикованим, то сміливим до безоглядності.

Річ у тім, що публіка, судячи з усього, чекає від самого імені Мазепи у назві фільму якоїсь «правди», якої вона (публіка) завжди наївно чекає від «історичних» кінокартин. А реклама ще й підливає оливи у вогонь: автори проекту стверджують (цитуємо прес-реліз), що «Молитва» — це «фільм для тих, хто втомився тільки говорити про незалежність, а хоче її відчути»!

Але, панове, це зовсім не «історичний» фільм, і дивитися його як «історичний» — все одно, що обманювати себе. Суть тут зовсім в іншому. Скажімо, поляки після перегляду назвали цю картину «криком української душі». Американці висловилися не так поетично: «Фрейдистське вторгнення в людську психіку».

Нам теж здається (і «Голос України» про це вже писав), що фільм — не про наше туманне вчора, а про ще туманніше наше сьогодні. І якщо у згаданому прес-релізі пишуть, що «найголовніше — дати українському глядачеві можливість самоідентифікуватися», — то можна погодитися, але з поправкою. А саме: в цьому фільмі геніально показано всю бутафорську позолоту цієї псевдосамоідентифікації у країні, яка гордо(!) не бажає розуміти, що ще не стала справді незалежною!

Цей страшний і справді сильний фільм — про нашу любов до красивої підміни понять. Легко уявити, що оту Залізну бабу, котра стовбичить у Києві над Дніпром, завтра урочисто замінять тією, що стоїть на стовпі на майдані Незалежності, — оце й уся наша самоідентифікація. І її абсурдність Іллєнко показує у фільмі чудово, хоч, можливо, навіть і не замислюючись над цим. Що ж, уже завтра про все це доведеться думати кіноглядачам — якщо, звісно, вони захочуть думати про це, а не чекають чергового костюмованого кінобойовика на зразок «Вогнем і мечем».

А глядачів фільм матиме багато: услід за київською прем'єрою в листопаді—грудні «Молитва за гетьмана Мазепу» пройде у більшості регіонів України: Одесі, Дніпропетровську, Хмельницькому, Чернівцях, Запоріжжі, Миколаєві, Харкові, Херсоні, Донецьку, Львові, Феодосії, Севастополі, Івано-Франківську та кількох менших містах. З Богом!

На знімку: Юрій Іллєнко на знімальному майданчику.

Ірина БУЛАНЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА.

А ЩЕ БУВ ВИПАДОК

Поліція у будинку Капулетті

Щоб зробити свої стосунки яскравими та романтичними, одна юна пара вирішила зіграти сцену з «Ромео та Джульєтти». Щоправда, чисті та романтичні помисли закоханих не знайшли розуміння у співгромадян, які звикли бути обачливими.

Молодий чоловік із Ліворно (Італія) припаркував свій мотоцикл під вікнами будинку, де мешкає його вісімнадцятирічна наречена. Потім почав лізти по стіні до вікна, за яким на нього чекала кохана. Але юнак і гадки не мав, що за його альпіністським подвигом із вікна сусіднього будинку спостерігав пильний мешканець. Чоловік подумав, що став свідком квартирної крадіжки, і, недовго роздумуючи, повідомив про все поліції та батькам Джульєтти, що не відбулася.

Але доки стражі порядку з'ясовували подробиці у спантеличених батьків дівчини, переляканий Ромео встиг втекти через чорний хід. Після тривалих пошуків злодія «родина Капулетті» виявила мотоцикл, що скромно стояв під вікнами їхньої квартири. Отут у них і з'явилися деякі підозри. Свої погляди батьки спрямували на доньку, і та змушена була зізнатися, що злочинний елемент, який порушив їхній спокій, — її наречений. Батьки, згадавши себе в молодості, вирішили не карати дітей за цю витівку, **повідомляє агентство Mignews.**

РЕКОРД

Сигара для велетня

Сигару завдовжки 15 метрів створює робітник однієї з кубинських тютюнових фабрик Хосе Кастелар Кайро.

Його ім'я вже занесено до Книги рекордів Гіннесса за попереднє досягнення: йому вдалося виготовити сигару завдовжки 11,04 метра. Для цього умільцеві знадобилося 9 днів нелегкої праці з тютюновим листям, що вирощується в одному із районів провінції Пінар-дель-Ріо.

У разі успіху новий виріб Кастелара помістять у футляр із цінних порід кубинських дерев, деревина яких здатна підтримувати певний рівень вологості, **повідомляє агентство «Інтерфакс».**

РЕАЛІЇ

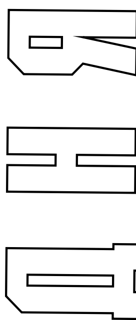
У дешевий відділ гуртуйся!

Мережу магазинів для обслуговування незаможних людей створено у Чернівцях. Депутати Чернівецької міської ради вирішили скористатися магазинами приватних підприємців. У них працюватимуть спеціальні відділи, де товари для малозабезпечених відпускатимуть за нижчими цінами. А підприємці матимуть певні комунальні пільги міськради.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

ЦЬОГО

■ 1870 р. Народився вчений-юрист і політичний діяч Станіслав Дністрянський. Був послом в австрійському парламенті, ректором Українського вільного університету в Празі. ■ 1918 р. Уряд Радянської Росії анулював Брестський мирний договір. ■ 1918 р. Таємна нарада Українського національного союзу. Створено Директорію УНР і прийнято рішення про збройне повстання проти влади Скоропадського. ■ 1941 р. У Маріуполі загинув, закатований гітлерівцями, знатний металург Макар Мазай. ■ 1959 р. Введено в дію Новокриворізький гірничозбагачувальний комбінат.

ХАРАКТЕРИ

Краще гір можуть бути лиш гори,

на яких ти іще не бував... Так, очевидно, вважає і одесит Владислав Терзиул, який встановив прапор України вже на 12 гірських вершинах висотою 8 і більше тисяч метрів. Залишаються отже лише два восьмитисячники, на яких він ще не побував. У тому, що побуває, — не сумнівається. А потім? Розчарується в горах?

— Ні, хто серед них побував, хто над ними піднявся, —вже ніколи не розчарується, — переконаний Владислав. —До того ж одну і ту ж вершину можна відкривати для себе багато разів, підіймаючись на неї, скажімо, іншим шляхом...

Він знає, звичайно, що каже. Інакше не був би отак самовіддано у гори закоханий, не прагнув би, переборюючи неймовірні труднощі, ризикуючи нерідко самим життям, долати одна за одною вершини. Ось і цими днями тільки-но повернувся з Гімалаїв, де разом з дніпропетровцем Володимиром Пестриковим зійшов на пік Дхаулагірі — Білої Богині, висота якої — 8167 метрів. Не так і багато у світі альпіністів, які відважуються долати протягом одного календарного року два восьмитисячники — і на те є причини. Кожне сходження забирає багато сил, що потребують потім відновлення, а ще ж сама підготовка, зокрема матеріально-технічна. Та Терзиул на «дубль» відважився. Пояснює все просто:

— Нинішній, 2002-й, рік оголошено у світі роком гір...

У травні одесит-альпініст побував на одному з доволі підступних восьмитисячників — на горі Лхоцзе, пік якої здіймається на висоту 8516 метрів. А тепер ось, у жовтні, через неповних п'ять місяців — Дхаулагірі. Деяка різниця у висоті між восьмитисячниками значить не так багато, головне — їх норов. До того ж щоразу вони виявляють його по-різному, нерідко — несподівано. Ось як і цього разу Біла Богиня: синоптики наче й не передвіщали нічого поганого, та тільки почали альпіністи сходження — горі заманулося обгорнутися додатковою сніговою ковдрою. Віхола так розгулялася, що альпіністи з Німеччини, Іспанії та Франції вирішили не ризикувати і згорнули свої експедиції. Владислав і Володимир не відступили, залишилися з Білою Богинею сам на сам. Сходження здійснювали по пояс у снігу, нерідко — в імлі. Щоб не загубити один одного, підстрахувати в скруті, йшли у єдиній зв'язці. Палаток, як зазвичай, у проміжних таборах не ставили, їх би все одно занесло снігом; відпочивали в снігових печерах, що їх влаштовували в кучугурах. На відрізки шляху, які долали під час інших сходжень за годину-півтори, витрачали вдесятеро більше часу... І все ж Біла Богиня підкорилася! Яка то насолода — поглянути на білий світ з отакої висоти! Хоча б подумки, бо за віхолою далеко поглядом не сягнеш. Утім, український прапор на засніженій вершині вони ніби бачили наяву аж до спуску к базовий табір. Де, між іншим, не виявили свого багажу, на який так надіялися...

— Тільки б того й горя! — сміється тепер Владислав. — Хіба воно могло затьмарити радість від перемоги?!

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Тримай марку!

Відомий київський художник Юрій Логвин, автор відомої серії поштових марок «Гетьмани України», започаткував нову серію — «Військо України. Давні слов'яни». Логвин, окрім того, що художник, ще й добрий прозаїк, і його марки нагадують мініоповідання. Ось перша з них (Війни з готами IV ст.) — наш воїн у момент таранного удару списом. Зачіску й одяг відтворено за мотивами зображень на сріблі з Мартинівського скарбу. Другий сюжет (Спілка з гуннами V ст.) — воїн лучника, видно й слов'яно-гунську кінноту. До речі, саме гунни подарували нам стремена. Третій сюжет (Походи на Балкани) — тут нашого воїна зображено за описом Прокопія Кесарійського. Цікава четверта марка (Аварська навала): наш воїн зі списом, але майже без одягу. Тому-то авари нас і побили, що армія була гола й боса? Правда, пан Логвин присягається, що все тут точно за описом того самого Прокопія: слов'яни ходили в атаку голі, можливо, щоб при пораненні шматки одягу не забруднили рану!

Ці марки з'являться в обігу в першому кварталі наступного року. А поки що, з люб'язної згоди «Укрпошти», художник запропонував нам їх ескізи.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

КУРЙОЗИ

Сибірські кубики «Маггі»

Сибір завжди був таємничим і водночас привабливим краєм. Він манив до себе не лише мужніх першовідкривачів та корисливих нафтовиків, а й... рекламодавців. У музеї народів Півночі в селі Рускінське, що майже в центрі Західного Сибіру, я натрапила на цікавий експонат. Серед предметів побуту російських старовірів, які мешкали в цій місцевості на початку XX століття, науковці знайшли невеличкі клаптики паперу з рекламою кубиків «Маггі», що датуються 1905 роком! З'ясувалося, цей продукт у царській Росії був неабияк популярний. Тому кмітливі дистриб'ютори добре відомої сьогодні фірми зробили все, аби інформацію про їхню продукцію можна було без перешкод дістати будь-де.

Лише уявіть собі розмах інформаційної кампанії: реклама «Маггі» без телебачення, електронної пошти, радіо і газет змогла потрапити до найглухіших закутків Сибіру!

Тетяна ПАСОВА.

Боржавське нагір'я може стати гірськолижною меккою

Поблизу села Пилипця, на межі Воловецького та Міжгірського районів, розпочалося спорудження півторакілометрової канатно-буксирувальної дороги. За довжиною в Карпатах їй нема аналогів, стверджують фахівці.

Схили гори Гимби в Боржавському нагір'ї вже давно привертали увагу спеціалістів. Ця місцевість за перепадом висот відповідає усім олімпійським стандартам. Сніг тут зазвичай лежить від ранньої осені до пізньої весни. «Канатку» планують звести до наступного року. У перспективі й будівництво туристичної бази.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

УСМІХНІТЬСЯ

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311210. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»